

Marcin Białas

"Wehrmacht: odznaczenia bojowe
1942–1944", Grzegorz Grzeškowiak,
Warszawa 2014 : [recenzja]

Przegląd Historyczno-Wojskowy 15 (66)/2 (248), 193

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Zapiski bibliograficzne

Grzegorz Grześkowiak, *Wehrmacht: odznaczenia bojowe 1942–1944*, Agencja Wydawnicza CB, Warszawa 2014, 80 s.

Zamierzeniem autora niniejszej pracy było stworzenie przewodnika zawierającego zarys genezy odznak bojowych niemieckich wojsk lądowych z lat 1942–1944, ze zwróceniem szczególnej uwagi na charakterystykę, rozwiązanie i wyjaśnienie zawartych w nich symboli oraz kodu kolorystycznego. Każdy z opisywanych obiektów został opatrzony komentarzem wyjaśniającym co wyrażać miały odpowiednio ukształtowane i ozdobione odznaki bojowe noszone na mundurach przez żołnierzy niemieckich.

Ważną częścią tego typu publikacji jest materiał ilustracyjny, który autor pozyskał podczas kwerendy w archiwach europejskich, głównie niemieckich, oraz w waszyngtońskim National Archives.

Praca jest podzielona na cztery części omawiające poszczególne typy odznaczeń. Opis został ograniczony do najistotniejszych informacji o wymiarach, materiale, sposobie wykonania, producentach i autorach projektów. Autor prezentuje również historię przyznawania odznaczeń. W aneksach na końcu pracy zamieszczono wykaz firm grawerskich w III Rzeszy zgodnie z numeracją Wydziału Prezydialnego Kancelarii Rzeszy oraz barwne tablice z umundurowaniem Wehrmachtu.

Publikacja nie pretenduje do całościowego, szczegółowego ujęcia tematu odznak bojowych Wehrmachtu, ale jest prekursorskim opracowaniem na polskim rynku wydawniczym i w przyszłości może stanowić punkt wyjścia do dalszych badań.

Marek Wagner, *Bitwa pod Kliszowem 19 lipca 1702 roku*, Wydawnictwo Napoleon V, Oświęcim 2013, 167 s.

Niniejsza praca jest rozszerzoną wersją książki wydanej w 1994 r. przez wydawnictwo Bellona w popularnonaukowej serii „Historyczne Bitwy”. Autor specjalizujący się w historii wojskowej XVII–XVIII w. opublikował blisko 200 artykułów naukowych i publikacji źródłowych oraz 12 monografii z tej dziedziny.

Bitwa pod Kliszowem, stoczona pomiędzy armią szwedzką Karola XII a wojskami sasko-polskimi Augusta II i hetmana Hieronima Lubomirskiego, należy chronologicznie do pierwszych starć zbrojnych w wielkiej wojnie północnej, zwanej również III wojną północną, prowadzonej na ziemiach Rzeczypospolitej w latach 1700–1721.

Zwycięską dla Szwedów bitwę autor rozpatruje w dwóch aspektach – politycznym i wojskowym. Z czysto militarne punktu widzenia bitwa kliszowska stanowi ciekawy przykład zastosowania nowatorskich rozwiązań taktycznych. Działania wojsk szwedzkich weszły do historii wojskowości europejskiej, ponieważ manewry armii Karola XII polegające na przegrupowaniu swoich oddziałów na polu walki i na ich uderzeniu ukośnym wyprzedziły nawet o kilkadziesiąt lat XVIII-wieczne umiejętne wykorzystanie piechoty i koordynacji jej działań z kawalerią.